

การบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อให้เกิดทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียน
ขยายโอกาสในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอนุภาคลุ่มน้ำโขง
**The School Administration to Enhance Career Skills of the Students of
Opportunity Expansion School in Primary Education Area
in Greater Mekong Subregion**

สิริศักดิ์ นิลเกต,
นวัตกร หอมสิน และ พิมพ์พร จารุจิตร
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
**Sirisak Nilgate,
Nawattakorn Homsin and Pimporn Charuchit**
Udon Thani Rajabhat University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: E-mail : Hbgroup2567@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อให้เกิดทักษะอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียน ขยายโอกาสในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอนุภาคลุ่มน้ำโขง เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาสภาพของการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะอาชีพ 2) พัฒนาแนวทางการ บริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะอาชีพ 3) ประเมินการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อใ้ นักเรียนเกิดทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอนุภาคลุ่มน้ำ โขง โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน มีขั้นตอนการดำเนินงาน 3 ระยะเวลาที่ 1 คือศึกษาสภาพการบริหาร จัดการสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง 488 คน ทำการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม มีค่าความ เชื่อมั่นเท่ากับ .87 ระยะเวลาที่ 2 พัฒนาแนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ในการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ระยะเวลาที่ 3 การประเมินการบริหารจัดการสถานศึกษา โดย ประชุมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรง จำนวน 30 คน ประเมินและตรวจสอบแนวทาง ในด้านความเป็นประโยชน์ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการศึกษาสภาพการ บริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะอาชีพ โรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา อนุภาคลุ่มน้ำโขง วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน นำมาแปลผลภาพรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2. ผลพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะอาชีพ พบว่า สามารถแบ่งได้ 5 องค์ประกอบ 36 ประเด็นย่อยอยู่ในระดับมาก 3. ผลการประเมินการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อใ้

* วันที่รับบทความ : 18 มิถุนายน 2567; วันแก้ไขบทความ 10 ตุลาคม 2567; วันตอบรับบทความ : 11 ตุลาคม 2567

นักเรียนเกิดทักษะอาชีพ พบว่า ผลการประเมินการบริหารจัดการสถานศึกษาในด้านความเป็นประโยชน์ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ มีระดับความคิดเห็นทุกด้าน อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : การบริหารจัดการ; สถานศึกษา; ทักษะอาชีพ; นักเรียน; เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอนุภาค
ลุ่มน้ำโขง

Abstract

This research aims to: The School Administration to Enhance career skills of the students of opportunity expansion school in primary education area in greater Mekong subregion. It is qualitative research. The objectives of this research were to: The objectives of this research were to: 1) study the condition of educational institution management to provide students with vocational skills; 2) develop educational institution management to provide students with vocational skills, 3) Evaluate school management to enhance students' vocational skills. The school has expanded opportunities for primary education in the Mekong Subregion. Through the use of comprehensive research methods, there are three stages: the first stage is to study the school management conditions and provide students with professional skills. A sample of 488 people. The tool was a questionnaire with a confidence level of 87. In the second stage, school management guidelines were developed to improve students' vocational skills. By analyzing the strengths and weaknesses in a group discussion of 9 experts, and checking the accuracy of the third stage discussion. Evaluate school management through expert seminars directly based on stakeholders to enhance students' professional skills. 30 people evaluate and review the effectiveness, applicability, and feasibility guidelines. The results of the research showed that. 1. Results of a study of the management conditions of educational Institutions in order to provide students with vocational skills. The schools have expanded opportunities for primary education in the Mekong Subregion. Analyze strengths and weaknesses by identifying the midpoint of the problem. Overall, there was a high level of practice. 2. Results of development of educational institution management to Provide students with vocational skills. The schools have expanded opportunities for primary education in the Mekong Subregion. Research has found that the development issues of this guide can be divided into 5 components and 36 sub-issues there was a high level. 3. Results of the evaluation of educational institution management to Provide students with vocational skills. The schools have expanded opportunities for primary education in the Mekong Subregion. The results of the evaluation of educational institution management in terms of usefulness, appropriateness, and feasibility. The opinion level was at the level of strongly agree in every aspect there was a high level.

Keywords: Management Administration; School; Career Skill; Student; The Students School Primary Education Area in Greater Mekong Subregion

บทนำ

พระบรมราชโบายด้านการศึกษาระหว่างสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ บดินทรเทพยวรางกูร เป็นพระบรมราชโบายที่ครูทุกคนน้อมนำมาปฏิบัติมุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียน 4 ด้านคือ (1) มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง ยึดมั่นในศาสนา มั่นคงในสถาบัน พระมหากษัตริย์ และมีความเอื้ออาทรต่อครอบครัวและชุมชนของตน (2) มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม เพื่อปฏิบัติแต่สิ่งที่ดีงาม เพื่อสร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง (3) มีงานทำ มีอาชีพ ให้สามารถเลี้ยงตัวและเลี้ยงครอบครัวได้ (4) เป็นพลเมืองดี มีความเอื้ออาทร มีจิตอาสา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2563) สภาพการณ์ของโลกปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงหลากหลายอย่างต่อเนื่อง ทั้ง ความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี การติดต่อสื่อสารอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ความเป็นอยู่และการดำเนินชีวิตประจำวันของผู้คนยุคสมัยนี้ต้องปรับตัว รัฐบาลจึงจำเป็นต้องพัฒนาระบบการจัดการศึกษาให้มีมาตรฐานด้านคุณภาพ ดังนั้นหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้องจึงได้จัดให้มีการปฏิรูปการจัดการศึกษา เพื่อให้การศึกษาในประเทศไทยเกิดประโยชน์ต่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างแท้จริง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545: 11) ซึ่งยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561- 2580) ได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาประเทศคือประเทศไทย มั่นคง ประชาชน มีความสุข มีการวางแผนกำลังคนที่สอดคล้องกับแผนการพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษและสังคมของกลุ่มจังหวัดอนุภาคลุ่มน้ำโขง ในการพัฒนาทักษะอาชีพมีแนวทางที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ในปัจจุบันและสู่อนาคต เน้นการส่งเสริมการยกระดับทักษะของผู้ประกอบการและกลุ่มวิสาหกิจในพื้นที่กลุ่มจังหวัดอนุภาคลุ่มน้ำโขง รวมถึงการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพในการเชื่อมโยงความต้องการของกำลังแรงงานในพื้นที่กลุ่มจังหวัดอนุภาคลุ่มน้ำโขงกับระบบการผลิตกำลังคนในสายอาชีพ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 6 ที่ระบุไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างมีความสุขในมาตรา 24 การจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการดังนี้ 1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัด ของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 2) ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา 3) จัดกิจกรรม ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและ เกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง 4) จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกรายวิชา 5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและ อำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็น ส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ 6) การจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นทุกเวลา ทุกสถานที่

มีการประสานความร่วมมือกับ ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกคนเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2547: 13-14)

ในยุคศตวรรษที่ 21 ประชาชนพลเมืองกลุ่มจังหวัดอนุภาคลุ่มน้ำโขง ต้องเร่งพัฒนาตนเองในการเรียนรู้ที่หลากหลายทางวัฒนธรรม การพัฒนาทักษะที่จำเป็นและการเพิ่มสมรรถนะในการประกอบอาชีพในศตวรรษที่ 21 จะต้องมีทักษะการเรียนรู้และสร้างนวัตกรรมใหม่ (Learning and Innovation Skills) ทักษะเรียนรู้โดยการปฏิบัติ (Learning by Doing) การคิดวิเคราะห์เรียนรู้วิธีการแก้ปัญหา มีความคิดสร้างสรรค์ ทักษะในการสื่อสาร และทักษะแห่งความร่วมมือ หรือทักษะตามหลักการของ 4C คือ Communication, Collaboration, Creativity และ Critical Thinking และทักษะด้านสารสนเทศสื่อและเทคโนโลยี (Information, Media and Technology Skills) (Bellanca , James A. & Brandt Ron, 2010) การพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษมุ่งเน้นการพัฒนาเพื่อยกระดับมาตรฐานการผลิต การค้า การลงทุน การท่องเที่ยว และการบริการ มุ่งสู่ประชาคมอาเซียน เสริมสร้างความมั่นคง พัฒนาคมน ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม ให้มีความ ยั่งยืน การพัฒนาเขตอุตสาหกรรมเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ ประชาชนมีงานทำสร้างงานสร้างรายได้ สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาในส่วนของภาคเอกชนและผู้ประกอบการในเขตเศรษฐกิจพิเศษตามนโยบายรัฐบาล เพื่อกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น และสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาฝีมือแรงงาน ทั้งนี้เพื่อเตรียมความพร้อมการเป็นเขตอุตสาหกรรมในอนาคต ซึ่งจะทำให้ลดอัตราการว่างงานของประชาชนในพื้นที่กลุ่มจังหวัดอนุภาคลุ่มน้ำโขงจากการศึกษาแนวทางการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษกลุ่มจังหวัดอนุภาคลุ่มน้ำโขง พบว่า ภาครัฐควรส่งเสริมให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ เช่น การให้ความรู้ สร้างความเข้าใจ ประชาชน มีทักษะด้านฝีมือแรงงาน สามารถออกไปสร้างงานสร้างรายได้พร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาด้านอาชีพของสถานศึกษายังพบว่ามีปัญหาหลายอย่าง โดยปัจจัยที่มีผลต่อการส่งเสริมอาชีพอิสระมากที่สุดคือ 1).ปัญหาการสนับสนุนของผู้บริหาร คณะครูอาจารย์ ผู้ปกครอง สถานประกอบการ องค์กร เอกชน ภาครัฐ และบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญทางด้านทักษะอาชีพ 2). ปัญหาการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Apaijai, 2010) 3). ปัญหางบประมาณไม่เพียงพอ กิจกรรมส่งเสริมอาชีพไม่หลากหลาย 4). ปัญหาการส่งเสริมอาชีพเข้าไปในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกสาระวิชายังไม่เหมาะสม 5). ปัญหาการขาดครูผู้สอนวิชาชีพเฉพาะด้าน การสอนไม่เป็นระบบ 6). ปัญหาเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ไม่เพียงพอ 7). ปัญหาการประเมินผลไม่เหมาะสมกับกิจกรรม (Wongluan, 2010) 8). ปัญหาในเรื่องของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนขาดความตระหนักในการมีส่วนร่วมการจัดการศึกษา (Duangnet, 2009)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษากลุ่มจังหวัดอนุภาคลุ่มน้ำโขง ที่มีความสำคัญต่อการบริหารเพื่อส่งเสริมอาชีพของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส ในเขตพื้นที่การศึกษาในกลุ่มจังหวัดอนุภาคลุ่มน้ำโขง ที่ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในพื้นที่ในการจัดการศึกษา สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาพื้นที่ชายแดน (พ.ศ. 2560 - 2564) ซึ่งพบว่า สภาพปัญหาการจัดการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดน จำแนกเป็นรายด้าน คือ 1) ด้านผู้เรียน ขาดทักษะในการประกอบอาชีพ ทักษะทางเทคโนโลยีและทักษะด้านภาษา 2) ด้านหลักสูตรคือ หลักสูตรไม่สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของกำลังคนในพื้นที่ตลาดแรงงาน สถานประกอบการ(กระทรวงศึกษาธิการ,2560: 1) จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส จึงมีความสนใจในการทำวิจัยเพื่อศึกษาการจัดการจัดการสถานศึกษาเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะอาชีพ โรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอนุภาคลุ่มน้ำโขง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อเป็นแนวทางการบริหาร และการจัดการศึกษา ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา และการขยายตัวของเขตเศรษฐกิจพิเศษในแถบอนุภาคลุ่มน้ำโขง ในลำดับต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพของการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะอาชีพ โรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอนุภาคลุ่มน้ำโขง
2. เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะอาชีพ โรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอนุภาคลุ่มน้ำโขง
3. เพื่อประเมินการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะอาชีพ โรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอนุภาคลุ่มน้ำโขง

ระเบียบวิธีวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะอาชีพของโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอนุภาคลุ่มน้ำโขง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กำหนดขอบเขตของการวิจัย ไว้ดังนี้คือ

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิดทฤษฎี ประกอบด้วยเนื้อหาหลักการแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ การจัดการเรียนการสอนโรงเรียนขยายโอกาส อนุภาคลุ่มน้ำโขง แนวทางการพัฒนาทักษะ

อาชีพ และการประเมินมาเป็นเนื้อหาในการศึกษาวิจัยเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะอาชีพของโรงเรียนขยายโอกาส
ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอนุภาคลุ่มน้ำโขงในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2. ขอบเขตด้านพื้นที่การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะอาชีพของ
โรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอนุภาคลุ่มน้ำโขงในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่จัด
การศึกษา ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาและชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เท่านั้น

ขั้นตอนการวิจัยมีการดำเนินงาน 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะอาชีพ โรงเรียน
ขยายโอกาสในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอนุภาคลุ่มน้ำโขง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่ประถมศึกษา
อนุภาคลุ่มน้ำโขง จำนวน 650 โรงเรียน มีรายละเอียดดังนี้ จังหวัดเลย จำนวน 95 โรงเรียน จังหวัดหนองคาย
จำนวน 44 โรงเรียน จังหวัดบึงกาฬ จำนวน 51 โรงเรียน จังหวัดมุกดาหาร จำนวน 53 โรงเรียน จังหวัด
นครพนม จำนวน 78 โรงเรียน จังหวัดอำนาจเจริญ จำนวน 51 โรงเรียน จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 278
โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่ประถมศึกษา
อนุภาคลุ่มน้ำโขง โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากประชากร จำนวน 650 โรงเรียน และใช้ตารางสำเร็จรูป
ของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 488 โรงเรียนและเลือก
กลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการคัดเลือกแบบกำหนดโควตา (Quota Selection) หลังจากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างอย่าง
ง่าย (Simple Random Sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา
เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะอาชีพ โรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อนุภาคลุ่มน้ำโขง
มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87

ระยะที่ 2 พัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะอาชีพ โรงเรียนขยาย
โอกาสในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อนุภาคลุ่มน้ำโขง ดำเนินการดังนี้

ผู้วิจัยดำเนินการนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาระยะที่ 1 ที่เป็นจุดแข็ง และจุดอ่อน เพื่อกำหนดเป็นแนว
ทางการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะอาชีพ ผู้วิจัยดำเนินการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ
(Focus Group Discussion) โดยกำหนดกลุ่มเป้าหมาย คือ กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง

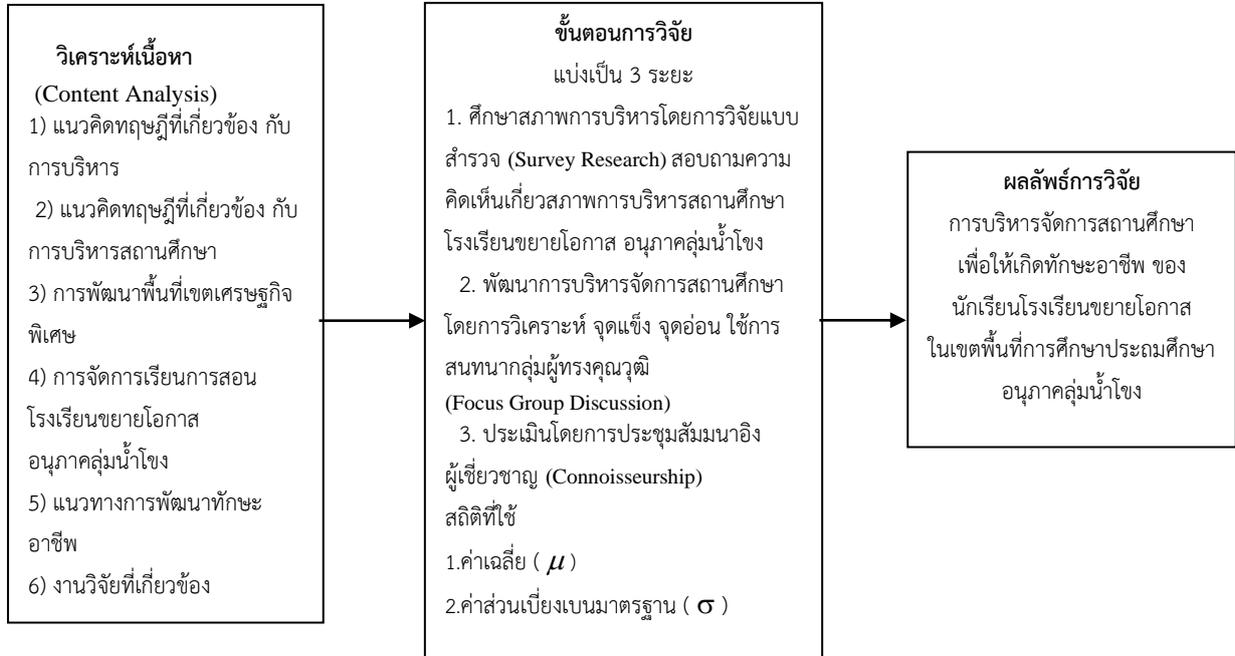
(Purposive Sampling) จำนวน 9 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเป็นไปได้ของการบริหารจัดการสถานศึกษา

ระยะที่ 3 การประเมินการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะอาชีพ โรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอนุภาคลุ่มน้ำโขง ดำเนินการดังนี้

1. ประเมินการบริหารจัดการสถานศึกษาในด้านความเป็นประโยชน์ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ในการนำไปปฏิบัติจริงของการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะอาชีพ โรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อนุภาคลุ่มน้ำโขง ดำเนินการโดยจัดประชุมประเมินโดยการประชุมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ผู้วิจัยนำการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะอาชีพ โรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อนุภาคลุ่มน้ำโขง ที่ได้จากระยะที่ 2 มาดำเนินการประเมินโดยให้ผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสอนุภาคลุ่มน้ำโขง จำนวน 30 คน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญ และมีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรง (Stakeholders) ประเมินการบริหารจัดการสถานศึกษาในด้านความเป็นประโยชน์ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ในการนำไปปฏิบัติจริง

2. การประเมินการบริหารจัดการสถานศึกษา ผู้วิจัยใช้แบบประเมินการบริหารจัดการสถานศึกษาที่ได้พัฒนาและปรับปรุงประยุกต์ตามแนวคิดของ โทมัส อาร์ กัสคีย์ (Thomas R. Guskey) สำหรับในด้านความถูกต้องได้ให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาแล้วว่าถูกต้องในระยะเวลาที่ 2 ดังนั้นในระยะที่ 3 จึงได้ประเมินในประเด็นทั้งหมด 3 ด้าน คือ ความเป็นประโยชน์ (Utility) ความเป็นไปได้ (Feasibility) และความเหมาะสม (Propriety) ในการนำไปปฏิบัติจริง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อให้เกิดทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอนุภาคลุ่มน้ำโขง สรุปได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะอาชีพ โรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอนุภาคลุ่มน้ำโขง ในการวิเคราะห์ SWOT Analysis จำนวนทั้งหมด 60 ประเด็น พบว่า สามารถแบ่งกลุ่มได้ 5 องค์ประกอบ ตามแนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านทักษะอาชีพนักเรียน ดังนี้ (1) การพัฒนาหลักสูตร จำนวน 21 ประเด็น (2) การจัดการเรียนการสอน จำนวน 12 ประเด็น (3) การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยี จำนวน 9 ประเด็น (4) การพัฒนาบุคลากร จำนวน 9 ประเด็น และ (5) การมีส่วนร่วมภาคีเครือข่าย จำนวน 9 ประเด็น

2. ผลการพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะอาชีพ โรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอนุภาคลุ่มน้ำโขง พบว่า ผลการศึกษการพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษา มีแนวทางจำนวน 5 องค์ประกอบหลัก 36 ประเด็นย่อย ตามความสามารถด้านทักษะอาชีพนักเรียน ดังนี้ (1) การพัฒนาหลักสูตร จำนวน 8 ประเด็น (2) การจัดการเรียนการสอน จำนวน 12 ประเด็น

(3) การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยี จำนวน 6 ประเด็น (4) การพัฒนาบุคลากร จำนวน 6 ประเด็น และ (5) การมีส่วนร่วมภาคีเครือข่ายจำนวน 4 ประเด็น ทุกประเด็นอยู่ในระดับมาก

3. ผลการประเมินการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะอาชีพ โรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อนุภาคลุ่มน้ำโขง พบว่าการประเมินแนวทางในด้านความเป็นประโยชน์ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ สามารถนำไปปฏิบัติจริงได้ใน 5 องค์ประกอบ 36 ประเด็นย่อย คือ (1) การพัฒนาหลักสูตร จำนวน 8 ประเด็น (2) การจัดการเรียนการสอน จำนวน 12 ประเด็น (3) การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยี จำนวน 6 ประเด็น (4) การพัฒนาบุคลากร จำนวน 6 ประเด็น และ (5) การมีส่วนร่วมภาคีเครือข่าย จำนวน 4 ประเด็น โดยมีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยอย่างยิ่ง ทุกด้าน

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะอาชีพ โรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอนุภาคลุ่มน้ำโขง ผู้วิจัยได้สรุปและอภิปรายผลการวิจัยในประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. สภาพการบริหารสถานศึกษาเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะอาชีพ โรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอนุภาคลุ่มน้ำโขง อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากการศึกษาสภาพในการดำเนินงานแล้วนำมาวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อน จัดทำร่างการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะอาชีพ โรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอนุภาคลุ่มน้ำโขง เมื่อพิจารณาประเด็นย่อย จะพบว่าสภาพการบริหารสถานศึกษาเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะอาชีพโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอนุภาคลุ่มน้ำโขง โดยภาพรวมมีการปฏิบัติในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิด ฌ็องฌัก กูว์นอร์ (2549: 16-18) ให้ความสำคัญของแนวทางไว้ 4 ประการ คือ 1) การกำหนดทิศทางขององค์การ (Set Direction) ทำให้สามารถกำหนด วัตถุประสงค์และทิศทางการดำเนินงานของธุรกิจได้อย่างเป็นรูปธรรม 2) สร้างความสอดคล้องในการปฏิบัติ (Harmony) ให้ความสำคัญกับการกำหนดการประยุกต์ การตรวจสอบ และการควบคุมแนวทางของ องค์การ และสอดคล้องกับ อนิวัช แก้วจางค์ (2551: 3-4) พบว่าแนวทางอยู่ในลักษณะที่มีการเตรียมพร้อมโดยมีการวางแผนไว้แล้วมีความสำคัญต่อการดำเนินงานในองค์การ ดังนี้ 1) ทำให้เกิดการกำหนดทิศทางขององค์การ (Direction Setting) 2) ทำให้มีการคำนึงถึงผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียของ องค์การ (Stakeholders) 3) ทำให้องค์การคำนึงถึงผลกระทบทั้งในระยะสั้นและระยะยาว (Short-term and Long-term Advantage) 4) มีการมุ่งเน้นผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ และ สุพานี สฤกษ์วานิช (2552: 10) ให้ความสำคัญของแนวทางไว้ คือ 1) ช่วยให้ผู้บริหารต้นตอต่อการเปลี่ยนแปลง 2) ช่วยให้องค์การโดยส่วนรวมมีทิศทางในการดำเนินงานที่ชัดเจน 3) ทำให้องค์การสามารถสร้างผลตอบแทน (Return) ด้วยการสร้างข้อได้เปรียบในการแข่งขัน (Competitive Advantage) 4) ช่วยให้ผู้บริหารสามารถยกระดับผลการ

ปฏิบัติงานขึ้นมาได้ องค์การบรรลุ ประสิทธิภาพ (Efficiency) และมีประสิทธิผล (Effectiveness) 5) ช่วยให้ผู้บริหารมีการทำงานในลักษณะ Proactive เป็นฝ่ายรุกมากกว่าที่จะเป็นฝ่ายตั้งรับและป้องกันตัว (Reactive and Defensive) ทำให้องค์กรสามารถปรับตัวได้ดีกว่า และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เตือนใจ อารีโรจนกุล (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการไม่เลือกศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนประเภทขยายโอกาส ที่ตั้งอยู่ในเขตจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการไม่เลือกศึกษาต่อสายอาชีพ ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านความรู้ความสามารถของตัวผู้เรียน ด้านอุปนิสัยส่วนตัวของผู้เรียน ด้านค่านิยม ความเข้าใจในสายอาชีพ และด้านตัวผู้ปกครอง

2. พัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะอาชีพ โรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อนุภาคลุ่มน้ำโขง ผลการปรับปรุงและนำเสนอการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะอาชีพ โรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อนุภาคลุ่มน้ำโขง และแนวทางแต่ละด้านนั้น เมื่อพิจารณาประเด็นย่อย พบว่าการพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะอาชีพโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอนุภาคลุ่มน้ำโขง จากการศึกษาระยะที่ 1 ที่เป็นจุดแข็งและจุดอ่อน มาวิเคราะห์เพื่อกำหนดเป็นการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะอาชีพ โรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอนุภาคลุ่มน้ำโขง พบว่าผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อสรุปเสนอแนะว่าควรเพิ่มแนวทางความยั่งยืนขึ้นมาเพื่อให้การดำเนินงานได้มีการทำงานอย่างต่อเนื่องการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะอาชีพโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอนุภาคลุ่มน้ำโขง มี 5 องค์ประกอบหลัก และ 36 ประเด็นย่อยอยู่ในระดับมากที่สุดสอดคล้องกับแนวคิด นฎกร ปันสกุล (2557 : 71 - 80) ได้เสนอรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมอาชีพ ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) คณะกรรมการบริหาร และหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารแบบมีส่วนร่วม 2) ขอบข่ายภารกิจความร่วมมือในการส่งเสริมอาชีพ 3) กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมและ 4) เป้าหมายองค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมอาชีพของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 คณะกรรมการบริหารและหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารแบบมีส่วนร่วม องค์ประกอบที่ 2 ขอบข่ายภารกิจความร่วมมือในการส่งเสริมอาชีพ องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มนัสวี ศรีนนท์ (2558) ได้ทำวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์การบริหารการศึกษาไทยในศตวรรษที่ 21 พบว่า การจัดการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรมนั้น คือการให้ความสำคัญกับระบบการจัดการทุกขั้นตอน ได้แก่ ให้ ความสำคัญกับปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output) และผลกระทบ (Impact) ดังนั้น การดำเนินการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบและมีระเบียบแบบแผนตามทฤษฎีเชิงระบบแล้วย่อมเป็น เครื่องมือพัฒนาคนและสังคมได้อย่างแท้จริง และมีทิศทาง

3. การประเมินการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะอาชีพโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอนุภาคลุ่มน้ำโขง พบว่าการประเมินแนวทางในด้านความเป็นประโยชน์ ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความถูกต้อง สามารถนำไปปฏิบัติจริง อยู่ในระดับความคิดเห็น เห็นด้วยอย่างยิ่งทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาประเด็นย่อย จะพบว่า การประเมินการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะอาชีพ โรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอนุภาคลุ่มน้ำโขง อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิด ปนัดดา นกแก้ว (2562 : 32) กล่าวว่า ทักษะอาชีพ ประกอบด้วย องค์ประกอบ 5 ประการคือ 1) ความยืดหยุ่นและความสามารถในการปรับตัว 2) ความคิดริเริ่มและการชี้นำตนเอง 3) ทักษะสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม 4) การเพิ่มผลผลิตและความรู้รับผิด และ 5) ความเป็นผู้นำและความรับผิดชอบ สอดคล้องกับแนวคิด วิจารณ์ พานิช (2555 : 50) พบว่า ทักษะด้านการริเริ่มสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 1. จัดการเป้าหมายและเวลา กำหนดเป้าหมายโดยมีเกณฑ์ความสำเร็จที่จับต้องได้ และจัดการภาระงานอย่างมีประสิทธิภาพ 2. ทำงานสำเร็จได้ด้วยตนเอง 3. เป็นผู้เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง สามารถพัฒนาทักษะตนเองไปสู่ระดับมืออาชีพได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภโชค ปิยะสันต์ (2558) ได้ทำวิจัยเรื่อง ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกอบอาชีพสำหรับโรงเรียนในพื้นที่สูงและถิ่นทุรกันดาร พบว่ารูปแบบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกอบอาชีพของโรงเรียนในพื้นที่สูงและถิ่นทุรกันดารที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีมีแนวคิดและหลักการจัดการศึกษาเพื่อการประกอบอาชีพ เป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์สามารถประกอบอาชีพในท้องถิ่นโดยไม่ทิ้งถิ่นฐานฐานที่อยู่พึ่งตนเองได้และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนสามารถนำไปปฏิบัติหรือประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมเน้นให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพ มีทักษะในการประกอบอาชีพและมีรายได้ระหว่างเรียน

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะอาชีพ โรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอนุภาคลุ่มน้ำโขง พบว่า

1. ผลการศึกษาสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะอาชีพ โรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อนุภาคลุ่มน้ำโขง ได้ในการวิเคราะห์ SWOT Analysis จำนวนทั้งหมด 60 ประเด็นคำถามอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาประเด็นย่อย จะพบว่า สภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะอาชีพโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอนุภาคลุ่มน้ำโขง โดยภาพรวมมีการปฏิบัติในระดับมาก

2. ผลการพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะอาชีพ โรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อนุภาคลุ่มน้ำโขง ได้ผลการศึกษการบริหารจัดการสถานศึกษา มีแนวทางจำนวน 5 องค์ประกอบหลัก 36 ประเด็นย่อย อยู่ในระดับมาก

3. ผลการประเมินการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะอาชีพ โรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อนุภาคลุ่มน้ำโขง พบว่าการประเมินแนวทางในด้านความเป็นประโยชน์ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ สามารถนำไปปฏิบัติจริง อยู่ในระดับความคิดเห็น เห็นด้วยอย่างยิ่ง ทุกด้าน อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะอาชีพ โรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อนุภาคลุ่มน้ำโขง ผู้วิจัยสามารถ นำผลการวิจัยไปปรับใช้และสรุปเป็นข้อเสนอแนะได้ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถนำรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะอาชีพ โรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อนุภาคลุ่มน้ำโขง ให้เข้าใจทุกขั้นตอนอย่างละเอียด ชัดเจน เพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลอย่างแท้จริง

1.2 ครูและบุคลากรนำข้อมูลการวิจัยไปพัฒนาหลักสูตรการส่งเสริมอาชีพในโรงเรียนให้ตอบสนองความต้องการ ของนักเรียนและชุมชนโดยเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ

1.3 ผู้อำนวยการโรงเรียนต้องมีความตระหนักและเห็นความสำคัญของครูในโรงเรียนและมีการนำข้อมูลงานวิจัยการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะอาชีพ โรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อนุภาคลุ่มน้ำโขงไปปรับใช้ เสริมแรงครูให้มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาทักษะอาชีพสำหรับนักเรียนอย่างแท้จริง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษารูปแบบแนวทางปัจจัยเพื่อสร้างเป็นแนวทางที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาทักษะอาชีพสำหรับนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อนุภาคลุ่มน้ำโขง เพื่อหาแนวทางให้เกิดการพัฒนาทักษะอาชีพ

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรการส่งเสริมทักษะอาชีพสอดคล้องกับ สภาพบริบทของโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอนุภาคลุ่มน้ำโขง เพื่อนักเรียนจะได้นำไปใช้ในการประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชนและท้องถิ่น

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาความร่วมมือกับสถาบันการอาชีวศึกษาในการส่งเสริมทักษะอาชีพในโรงเรียนให้ตอบสนองความต้องการของนักเรียนและชุมชนโดยเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). *ตัวชี้วัดและหลักสูตรแกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพมหานคร: ชุมชน สหกรณ์การเกษตร แห่ง ประเทศไทย.
- เดือนใจ อารีโรจนนุกุล. (2559). *การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการไม่เลือกศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนประเภทขยายโอกาส ที่ตั้งอยู่ในเขตจังหวัดเชียงใหม่*.
- นงนุช ปิ่นสกุล. (2557). รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมอาชีพของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์*. 16 (4), 71 - 81.
- ณัฐพันธ์ เขจรนนท์. (2544). *ยอดกลยุทธ์การบริหารสำหรับองค์กรยุคใหม่*. กรุงเทพมหานคร: เอ็กซ์เปอร์ เน็ท.
- มนัสวี ศรีนนท์. (2558). วิเคราะห์การบริหารการศึกษาไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยทฤษฎีการบริหาร การศึกษาเชิงระบบ. *วารสาร “ศึกษาศาสตร์ มมร.”*. 3 (2), 51 - 57.
- ปนัดดา นกแก้ว. 2562(). *ทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสมุทรปราการ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). *การศึกษาองค์ความรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์: เชาว์ทางปัญญา*. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
- ศุภโชค ปิยะสันต์. (2558). รูปแบบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกอบอาชีพสำหรับโรงเรียน ในพื้นที่สูงและถิ่นทุรกันดารบทเรียนจากโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี. *วารสารการวิจัยกาสละทองคำ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย*. 9 (2), 175 - 189.
- สุพานี สฤกษ์วานิช. (2553). *การบริหารเชิงกลยุทธ์:แนวคิดและทฤษฎี* สุพานี สฤกษ์วานิช. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2547). *รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพมหานคร:

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก*. หนังสือทั่วไป ภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร.
- อนิวัช แก้วจำนง. (2551). *การจัดการเชิงกลยุทธ์*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). สงขลา:
- Apaijai, N. (2010). *Educational management model for career development for underprivileged children in high mountain and wilderness areas (Muangkud Model) Muangkud School*. Chiang Mai: Muangkud School.
- Bellanca, James A. and Brandt, Ron. (2010). *21st Century Skills: Rethinking How Students Learn*. Indiana: Solution Tree Press.
- Duangnet, R. (2009). *Community participation development students in career management of Ban Yang Keenok School Khueang Nai District, UbonRatchathani Educational Service Area Office 1 (Master thesis)*. Maha Sarakham: Mahasarakham University.
- Wongluan, W. (2010). *Evaluation of the income support program during the study of students in the Office of Chiang Rai Educational Service Area 2*. Chiang Rai: Banmaeprik School.